

*М.М. ІЛЬЧУК, доктор економічних наук, професор,
член-кореспондент НААН
І.А. КОНОВАЛ, кандидат економічних наук, доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Ефективність інвестиційного проекту створення та функціонування високотехнологічного сільськогосподарського підприємства

Постановка проблеми. У результаті зниження світових цін на зерно та насіння олійних культур протягом 2012–2014 років відбулося зменшення величини чистого прибутку, одержаного сільськогосподарськими підприємствами від реалізації продукції рослинництва, з 17,3 млрд грн у 2011 році до 8,98 млрд грн у 2013-му [6, с. 53], що негативно позначилося на фінансовому стані суб'єктів господарювання й зумовило зменшення обсягу їхніх інвестиційних ресурсів. Незначна частина підприємств через нестачу коштів для ефективного виробництва сільськогосподарської продукції була змушена вийти з аграрного бізнесу. Інші ж суб'єкти господарювання вважають аграрний бізнес привабливою сферою діяльності та, реалізуючи можливість використання іноземних інвестицій (низьковідсоткових кредитів), хочуть увійти в галузь. Стратегія формування інвестиційних ресурсів у сільськогосподарських підприємствах повинна забезпечити ефективне використання їхніх активів, підвищення норми дохідності інвестицій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми оптимізації структури капіталу підприємства досліджувалися у працях зарубіжних учених: Дж. Бейкера, С. Майерса, Н. Майлуффа, М. Міллера, Ф. Модільяні, Дж. К. Ван Хорна, Дж. Вільямса та ін., а також вітчизняних учених І. О. Бланка [1], І. О. Лук'яненко, Т. В. Майорової.

Питання формування ефективного фінансового механізму й пошуку напрямів підвищення інвестиційної привабливості аграрних підпри-

ємств у ринкових умовах висвітлювалися у працях учених-економістів: В. Г. Андрійчука, В. М. Алексійчука, Ш. І. Ібатулліна [2], С. М. Кваші [5], М. І. Кісіля [3], С. І. Кручка, В. Я. Месель-Веселяка, Ю. О. Лупенка [7], А. А. Пересади, П. Т. Саблука, О. М. Шпичака та ін.

Дослідження з проблем оцінки ефективності інвестиційних проектів з виробництва продукції рослинництва мають дещо різний характер, при цьому недостатньо висвітлені саме аспекти визначення загальних обсягів і ефективності використання інвестицій у виробництво продукції рослинництва в сільськогосподарських підприємствах залежно від структури капіталу, який буде задіяний у реалізації проекту.

Мета статті – визначення реально необхідного обсягу та доцільності використання інвестиційних ресурсів для створення й функціонування сільськогосподарського підприємства рослинницького напрямку спеціалізації залежно від структури капіталу, який буде задіяний у реалізації інвестиційного проекту.

Виклад основних результатів дослідження. Розробка інвестиційного проекту створення високотехнологічного сільськогосподарського підприємства для виробництва і реалізації продукції рослинництва проводилася на прикладі підприємств Старосинявського району (сmt Стара Синява) Хмельницької області. Реалізація проекту дасть змогу створити нові робочі місця, забезпечити продовольчу безпеку в регіоні й підвищити економічну ефективність виробництва продукції. Земельні ресурси підприємства становлять 12 250 га і складаються із земельних

паїв, які розміщуються навколо сіл: Цимбалівка, Паплинці, Гончариха, Залісся і Нова Синявка Старосинявського району та с. Ладиги Староконстантинівського району Хмельницької області. Фінансування проекту здійснюватиметься за рахунок власних й іноземних інвестицій.

Хмельниччина має не тільки давні традиції вирощування зернових і технічних культур, але й високі потенційні можливості для підвищення їх урожайності та розширення посівних площ.

Виробництво зерна і продукції технічних культур традиційно займає лідируючі позиції в структурі виробництва продукції рослинництва та й загалом сільськогосподарського виробництва Хмельницької області. Існуючі обсяги виробництва зерна повністю забезпечують потреби регіонального ринку у відповідній продукції і значна її частина експортується.

Розвиток аграрного бізнесу підтримується в Україні також на державному рівні. Наприклад, сільськогосподарські підприємства не сплачують податок на прибуток, а лише єдиний податок на землю, розмір якого становить 5–6 дол. США на 1 га посіву культури.

На основі проведеного аналізу кон'юнктури ринку, природно-економічних умов діяльності підприємства на перспективу за проектом передбачено вирощувати такі сільськогосподарські культури і чергування їх у сівозміні: 1) ріпак озимий; 2) озима пшениця; 3) цукрові буряки; 4) соя; 5) кукурудза; 6) соняшник; 7) ячмінь ярий.

Для визначення загального обсягу інвестиційних ресурсів для фінансування проекту створення сільськогосподарського підприємства передусім потрібно визначити обсяг інвестицій на вирощування 1 га кожної сільськогосподарської культури, використання якого забезпечує найвищу ефективність виробництва відповідної продукції.

Великотоварні сільськогосподарські підприємства, які залучають для своєї діяльності капітал на західних фінансових ринках і використовують передові технології вирощування сільськогосподарських культур, мають значно кращі результати порівняно з підприємствами, які не мають достатньо коштів для впровадження таких технологій. Про це доводять результати групувань підприємств за рівнем урожайності сільськогосподарських культур (табл. 1, 2).

1. Групування сільськогосподарських підприємств Хмельницької області за врожайністю кукурудзи на зерно, 2013 р.

Показник	Групи підприємств за врожайністю кукурудзи, т/га				Разом
	до 6,0	6,0 - 7,9	8,0 - 9,9	понад 10,0	
Кількість підприємств у групі	54	77	34	21	186
Зібрана площа кукурудзи, тис. га	94,4	45,9	36,7	13	190,1
Зібрана площа на одне підприємство, га	1749	596	1079	624	1022
Виробництво зерна, тис. т	478	322	323	151	1275
Урожайність, т/га	5,1	7,0	8,8	11,5	6,7
Реалізовано зерна, тис. т	420	313	290	130	1153
Виробнича собівартість 1 т зерна, грн	1499,2	1010,0	846,1	806,6	1128,0
Виробничі витрати на 1 га, грн	7595,5	7097,4	7442,3	9315,1	7564,2
у т.ч.: насіння	1238,3	1198,7	1466,3	1607,2	1298,1
мінеральні добрива	1249,2	1348,2	1632,3	3099,1	1474,5
нафтопродукти	718,7	479,2	697,6	624,7	650,3
оплата послуг і робіт сторонніх організацій	1947,4	2019,3	1039,4	1480,4	1757,4
решта матеріальних витрат	637,8	535,8	984,2	663,4	681,8
прямі витрати на оплату праці	475,1	281,4	281,0	266,4	376,5
амортизація необоротних активів	133,7	283,3	398,5	223,8	227,1
відрахування на соціальні заходи	176,3	96,2	116,6	100,1	140,2
решта інших прямих і загальновиробничих витрат	1019,0	855,3	826,4	1250,0	958,2
Повна собівартість 1 т зерна, грн	1295,4	1196,6	1220,1	849,7	1199,5
Ціна реалізації 1 т зерна, грн	1191,4	1156,2	1370,0	1203,9	1228,2
Прибуток на 1 т зерна, грн	-103,9	-40,4	149,9	354,2	28,7
Рівень рентабельності (+), збитковості (-), %	-8,0	-3,4	12,3	41,7	2,4

Джерело: Розраховано авторами на основі даних статистичної форми 50-сг.

Дані таблиці 1 показують, що рівень рентабельності виробництва зерна кукурудзи у сільськогосподарських підприємствах Хмельницької області у 2013 році в середньому становив 2,4 %. Підприємства, в яких урожайність кукурудзи не перевищила 8 т/га, мали збиткове виробництво зерна, а в яких урожайність була більше 10 т/га, рівень рентабельності виробництва зерна кукурудзи в середньому дорівнював 41,7 %. Основними чинниками у підвищенні показників вироб-

ництва кукурудзи стали впровадження сучасних технологій вирощування та вдалий підбір сортів, що зумовило збільшення витрат на вирощування 1 га культури до 9315,1 грн.

Аналогічна закономірність спостерігається й при виробництві сої та продукції інших культур. Збільшення витрат на вирощування 1 га сої до 6359,3 грн зумовило підвищення врожайності до 3,5 т/га й рівня рентабельності до 91,5 % (табл. 2).

2. Групування сільськогосподарських підприємств Хмельницької області за врожайністю сої, 2013 р.

Показник	Групи підприємств за врожайністю сої, т/га				Разом
	до 1,5	1,5-2,49	2,5-3,49	понад 3,50	
Кількість підприємств у групі	34	70	51	21	176
Зібрана площа сої, тис. га	23,6	44,5	50,3	8	125,9
Зібрана площа на одне підприємство, га	694	635	987	359	716
Виробництво сої, тис. т	30	88	148	31	296
Урожайність, т/га	1,3	2,0	2,9	4,1	2,4
Реалізовано сої, тис. т	27	79	127	21	253
Виробнича собівартість 1 т сої, грн	3138,9	2418,3	2064,2	1567,9	2225,4
Виробничі витрати на 1 га, грн	3943,0	4772,9	6079,5	6359,3	5234,7
у т.ч.: насіння	528,6	696,0	837,6	714,0	722,3
мінеральні добрива	776,9	790,1	1462,2	744,3	1053,6
нафтопродукти	414,5	633,0	468,7	924,0	543,8
оплата послуг і робіт сторонніх організацій	699,6	591,5	1293,4	623,8	894,3
решта матеріальних витрат	356,5	482,0	710,8	1525,9	612,4
прямі витрати на оплату праці	240,3	324,0	233,9	440,8	279,3
амортизація необоротних активів	147,6	278,8	298,7	361,2	267,1
відрахування на соціальні заходи	88,4	115,6	87,5	166,4	102,3
решта інших прямих і загальновиробничих витрат	690,7	861,9	686,6	859,0	759,6
Повна собівартість 1 т сої, грн	3467,7	2808,2	2684,8	1812,3	2733,9
Ціна реалізації 1 т сої, грн	3345,6	3402,3	3280,9	3470,7	3341,2
Прибуток на 1 т сої, грн	-122,1	594,0	596,1	1658,4	607,3
Рівень рентабельності (+), збитковості (-), %	-3,5	21,2	22,2	91,5	22,2

Джерело: Розраховано авторами на основі даних статистичної форми 50-сг.

На етапі створення і становлення нових підприємств дуже важливо мінімізувати обсяг інвестицій на 1 га. Це досягається впровадженням ресурсозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур. При цьому зменшується потреба в кількості тракторів та сільськогосподарських машин і пально-мастильних матеріалах із 65–80 до 43–55 л/га [5, с. 68].

На основі типових технологічних карт вирощування сільськогосподарських культур розроблені їх бюджети й розраховані показники ефективності виробництва продукції. Орієнтація підприємства на ресурсозберігаючі технології вирощування сільськогосподарських культур дасть йому змогу виробляти конкурентоспроможну продук-

цію з високим рівнем рентабельності (табл. 3).

На ефективність виробництва зерна впливає строк його реалізації. Підприємства, які не мають складів (елеваторів) для зберігання зерна, змушені продавати його у липні-серпні, коли ціни на зерно внаслідок збільшення його пропозиції різко знижуються. Підприємства, які мають свої елеватори й достатньо обігових коштів для своєї діяльності, реалізують зерно, сою, насіння соняшнику в січні-червні, коли ціни на них підвищуються. Тому для збільшення прибутковості бізнесу на виробництві зерна, сої, ріпаку, насіння соняшнику в умовах дефіциту

елеваторних потужностей в Україні доцільно мати власне зерносховище.

Проектом створення сільськогосподарського підприємства передбачено будівництво елеватора потужністю 40 тис. т. Крім сушіння та зберігання власного зерна можна буде надавати такі послуги й іншим сільськогосподарським підприємствам, що забезпечить додаткові надходження коштів під-

приємству та підвищить окупність інвестицій у будівництво елеватора.

Впровадження ресурсозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур потребує використання відповідної техніки. Початок проекту створення сільськогосподарського підприємства передбачено на кінець 2015 року.

3. Основні показники виробничої програми діяльності підприємства за проектом

Показник	Пшениця	Кукурудза	Ячмінь	Цукрові буряки	Ріпак озимий	Соняшник	Соя
Площа посіву, га	1750	1750	1750	1750	1750	1750	1750
Урожайність, т/га	7,0	12	6,0	50,0	4,0	3,0	4,0
Вихід товарної продукції з 1 га, т	6,63	10,29	5,68	45,0	3,55	2,66	3,55
Виробничі витрати на 1 га, дол. США	642,6	907,7	597,2	1308,5	726	586,5	745,1
У т.ч.: заробітна плата	12,17	13,0	10,6	16	17,8	13,2	8,9
нарахування на заробітну плату	4,65	5,0	4,0	6,1	6,8	5,1	3,3
насіння	58,4	122,2	66,3	134,4	127,1	91,6	110
мінеральні добрива	231,2	370	233,7	473,5	232,1	115,9	239,9
засоби захисту рослин	59,0	106,2	34,0	91,6	69,1	88,6	121,7
пально-мастильні матеріали	75,1	75,4	71,0	163,0	77,1	83,2	71,6
амортизаційні відрахування	61,6	61,9	58,2	136,9	64,8	69,7	58,7
ремонт основних засобів	24,6	24,7	23,3	54,8	25,9	27,9	23,5
транспортні витрати	21,4	10,7	5,1	84,2	3,4	2,5	3,4
плата за оренду земельних паїв	37,2	37,2	37,2	37,2	37,2	37,2	37,2
інші матеріальні витрати	15,7	22,9	14,6	31,8	17,9	14	18,6
страхові платежі	22,1	32,3	20,5	44,8	25,2	19,6	26,2
єдиний податок	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6
загальновиробничі витрати	14,0	20,5	13,0	28,4	16,0	12,5	16,6
Витрати елеватора на 1 т, дол. США	13,48	23,15	13,48	--	23,62	19,25	25,43
Витрати на збут на 1 т, дол. США	2,03	1,76	2,21	0,7	4,3	4,47	4,41
Адміністративні витрати на 1 т, дол. США	4,75	4,11	5,15	1,63	10,03	10,44	10,3
Повна собівартість 1 т продукції, дол. США	117,17	112,85	125,89	31,4	242,68	247,17	250,26
Ціна 1 т продукції (з ПДВ), дол. США	179,42	161,94	174,57	42,67	351,72	375,52	396,01
ПДВ з 1 т, дол. США	9,00	5,89	6,48	1,54	15,12	19,54	19,95
Прибуток на 1 т продукції, дол. США	53,25	43,2	42,2	9,73	93,92	108,8	125,8
Рівень рентабельності, %	45,4	38,3	33,5	31,0	38,7	44	50,3

Джерело: Розрахунки авторів. Ціни на ресурси і продукцію прийняті станом на березень 2015 р.

Інвестиції необхідні для купівлі високопродуктивної сільськогосподарської техніки (машин, зернозбиральних комбайнів, вантажних автомобілів тощо) та спорудження елеватора «під ключ». Часто умовою надан-

ня кредиту іноземними банками є купівля іноземної сільськогосподарської техніки. Об'єкти й обсяг інвестування у проект наведено в таблиці 4.

4. Фінансове забезпечення проекту

Об'єкт інвестування	Обсяг інвестування		
	тис. дол. США	тис. євро	тис. грн
Трактори (Fendt 360, Fendt 220, Fendt 124)	1565,17	1466,20	36311,91
Плуги, борони, культиватори (Lemken, Lemken Rubin, Lemken Smaragd)	458,81	429,80	10644,4268
Сівалки (John Deere, Lemken Solitair)	1089,00	1020,14	25264,69
Машини для внесення добрив та засобів захисту рослин (Amazone)	673,61	631,02	15627,77
Комбайни (Glaas Lexion 760, Glaas Dominator)	4073,58	3816	94507,06

Транспортні засоби (Man, Bodex)	766,29	717,84	17778,03
Інша техніка	431,03	403,78	10000,00
Разом трактори, комбайни та сільськогосподарські машини	9057,49	8484,77	210133,87
Елеватор на 40 тис. т	10 446,99	9 786,41	242 370,22
Разом по основних засобах	19504,49	18271,18	452504,10
Оборотний капітал	6811,03	6380,36	158015,90
Усього інвестиційні витрати	26315,52	24651,54	610520,00
1 дол. США = 23,200 грн			
1 євро = 24,766 грн			

Джерело: Розрахунки авторів.

Крім інвестиційних витрат в основні засоби у проекті існує потреба в оборотних засобах на суму 6,811 млн дол. США. Ці кошти передбачені на поточні витрати (заробітну плату персоналу, насіння, добрива, засоби захисту рослин, пально-мастильні матеріали, орендну плату за землю тощо) на період до одержання продукції.

Фінансування проекту здійснюватиметься за рахунок власних коштів підприємства (5,263 млн дол. США) і за рахунок позичко-

вих коштів (21,052 млн дол. США) під 5,0 % річних. По виплаті основної суми кредиту та відсотків за кредит передбачається відстрочка протягом двох років від дати одержання першого траншу інвестування. Вся сума кредиту з відсотками має бути повернута у грудні 2023 року. Показники діяльності підприємства прогнозувалися у вигляді трьох основних фінансових звітів – Звіту про прибутки і збитки, Звіту про рух грошових потоків та балансу (табл. 5).

5. Прогноз фінансових результатів діяльності підприємства на 2016-2019 рр., тис. дол. США

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
<i>Надходження коштів:</i>				
Продаж продукції	8 578,9	18 947,1	16 486,8	16 486,8
Послуги елеватора	423,0	551,3	551,3	551,3
1. Дохід (виручка) з ПДВ – усього	9 001,9	19 498,4	17 038,2	17 038,2
2. Сплата ПДВ у бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Дохід (виручка) без ПДВ – усього	9 001,9	19 498,4	17 038,2	17 038,2
<i>Витрати:</i>				
заробітна плата	217,3	237,8	237,8	237,8
нарахування на заробітну плату	82,7	90,6	90,6	90,6
насіння	1 551,1	1 242,5	1 242,5	1 242,5
мінеральні добрива	4 768,9	3 318,5	3 318,5	3 318,5
засоби захисту рослин	1 062,9	998,0	998,0	998,0
пально-мастильні матеріали	1 359,3	1 134,2	1 134,2	1 134,2
газо- і електропостачання	546,5	608,3	604,8	604,8
інші матеріальні витрати	940,6	1 040,0	1 036,0	1 036,0
амортизація	632,6	925,6	925,6	925,6
плата за оренду землі	456,3	456,5	456,5	456,5
єдиний податок	68,4	68,4	68,4	68,4
страхові платежі	415,4	333,7	333,7	333,7
загальновиробничі витрати	213,2	214,4	214,4	214,4
4. Собівартість реалізованої продукції	12 315,0	10 668,5	10 660,9	10 660,9
5. Валовий прибуток	-3 313,1	8 829,9	6 377,3	6 377,3
6. Витрати на збут	174,2	209,5	209,5	209,5
7. Адміністративні витрати	432,2	433,5	433,5	433,5
8. Операційний прибуток	-3 919,4	8 187,0	5 734,3	5 734,3
9. Виплата відсотків	0,0	0,0	1 052,6	973,7
10. Податок на прибуток	0,0	0,0	0,0	0,0
11. Чистий прибуток (+), збиток (-)	-3 919,4	8 187,0	4 681,7	4 760,6

Джерело: Розрахунки авторів.

Дані таблиці 5 показують, що підприємство після виходу на проектну потужність (2018 р.) щорічно зможе одержати від реалі-

зації продукції рослинництва й надання послуг елеватором понад 17,038 млн дол. США доходу (виручки). Доходи проекту

складаються з надходжень від реалізації зерна (пшениці, кукурудзи, ячменю), насіння ріпаку, сої, соняшнику, цукрових буряків та від надання послуг елеватора іншим сільськогосподарським підприємствам. Перші незначні суми грошових надходжень підприємство може одержати від очищення й сушіння зерна врожаю 2016 року в липні. І лише в жовтні підприємству надійдуть значні суми виручки від реалізації ячменю та цукрових буряків. З огляду на передбачувану наявність у підприємстві власного елеватора, продукцію рослинництва реалізовуватимуть в основному в листопаді-травні маркетингового року, коли ціна на зерно зростає порівняно із серпнем-вереснем. Новостворене підприємство зможе щорічно одержувати близько 4,76 млн дол. США чистого доходу, а рівень рентабельності виробництва досягне 50,7 %.

На основі розрахунків доходів і витрат здійснено аналіз беззбитковості виробництва, в результаті якого встановлено, що беззбитковість досягається при виручці 5,15 млн дол. США. Абсолютний запас фі-

нансової міцності підприємства становить 11,89 млн дол. США, відносний – 69,8 %.

Для оцінки ефективності проекту використані загальноприйняті критерії: 1) чиста теперішня вартість (NPV); 2) внутрішня ставка дохідності (IRR); 3) строк окупності проекту (PP) – період від початку інвестиційних витрат до початку позитивного кумулятивного грошового потоку; 4) рентабельність продаж та ін. [4, с. 264]. Розрахунок інвестиційних показників проводився виходячи з річної дисконтної ставки 8 %.

Дані таблиці 6 показують, що розроблений інвестиційний проект створення сільськогосподарського підприємства для підвищення ефективності виробництва продукції рослинництва із залученням іноземних інвестицій у цілому є прибутковим. Проте навіть за пільгового режиму кредитування (5 % річних) і значних (80 %) обсягах залучених коштів за відсутності інфляційних процесів в економіці проект окупиться лише через дев'ять років із внутрішньою ставкою дохідності 12,42 % в рік.

6. Привабливість інвестиційного проекту залежно від структури капіталу при річній 5%-й ставці за користування кредитом (розрахунковий період 2016–2026 рр.)

Показник	Відсоток власного капіталу, який задіяний у проекті, %				
	20	40	60	80	100
Період окупності проекту (PP), міс.	84	83	81	71	71
Дисконтований період окупності проекту (DPP), міс.	108	107	105	95	93
Чиста теперішня вартість грошового потоку (NPV), тис. дол. США	4703,7	5622,1	6540,5	7458,9	8377,3
Внутрішня норма рентабельності (IRR), %	12,42	13,30	14,20	15,10	16,00
Індекс прибутковості (PI)	1,19	1,22	1,26	1,30	1,33
Виручка за період (з ПДВ), тис. дол. США	164805,5	164805,5	164805,5	164805,5	164805,5
Податок на додану вартість, тис. дол. США	4604,4	4604,4	4604,4	4604,4	4604,4
Сплата відсотків, тис. дол. США	3815,8	2861,8	1907,9	954,0	0,0
Чистий прибуток за період, тис. дол. США	41721,7	42675,7	43629,6	44583,5	45537,5
Рентабельність продажів по чистому прибутку, %	25,3	25,9	26,5	27,1	27,6

Джерело: Розрахунки авторів.

Розрахунки показують, що при збільшенні питомої ваги власного капіталу в загальному його обсязі показники оцінки ефективності інвестиційного проекту поліпшуються, оскільки зменшується сума коштів, що необхідна для сплати відсотків за користування кредитом. Так, при залученні лише 20 % обсягів необхідних інвестиційних ресурсів для реалізації проекту створення сільськогосподарського підприємства рос-

линницького напрямку спеціалізації, проект окупиться через вісім років із внутрішньою ставкою дохідності 15,1 % в рік, а рівень рентабельності продажів по чистому прибутку становитиме 27,1 %.

Висновки. Для створення нового підприємства, в якому вирощуватимуть пшеницю, кукурудзу, ячмінь, сою, соняшник, озимий ріпак та цукрові буряки, для ефективного виробництва відповідної продукції необхід-

ний обсяг інвестицій із розрахунку на 1 га посівної площі має становити понад 1718,6 дол. США. Інвестиційний проект створення високотехнологічного сільськогосподарського підприємства рослинницького напрямку спеціалізації із залученням іноземних інвестицій у цілому є прибутковим. При залученні 20% обсягів необхідних інвестиційних ресурсів за 5% річної ставки за користування кредитом проект окупиться через вісім років із внутрішньою ставкою дохідності 15,1 % у рік, а рівень рентабельності продажів по чистому прибутку становитиме 27,1 %. При збільшенні питомої ваги залу-

чених коштів у проект показники його ефективності знижуються. Так, при залученні 80% обсягів необхідних інвестиційних ресурсів за 5 % річної ставки за користування кредитом проект окупиться через дев'ять років із внутрішньою ставкою дохідності 12,42 % у рік, а рівень рентабельності продажів по чистому прибутку дорівнюватиме 25,3 %.

Подальші дослідження будуть спрямовані на оцінку потенційних ризиків і втрат, яких можна зазнати в ході реалізації інвестиційного проекту.

Список використаних джерел

1. Бланк *И.А.* Финансовая стратегия предприятия /И.А. Бланк. – К. : Эльга, Ника-Центр, 2004. – 720 с.
2. *Ібатулін Ш.І.* Імітаційне моделювання фінансових розрахунків бізнес-плану аграрного виробництва / Ш.І. Ібатулін // *Наук. вісн. Нац. аграрного у-ту / НАУ.* – 2003. – Вип. 64. – С. 249-260.
3. Інвестиційний розвиток сільського господарства Київської області / [Лупенко Ю. О., Кісіля М. І., Кожемякіна М. Ю. та ін.]; за ред. М. І. Кісіля. – К. : ННЦ "ІАЕ", 2012. – 86 с.
4. *Майорова Т.В.* Інвестиційна діяльність: підруч. /Т.В. Майорова. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
5. Прогнозування виробництва продукції рослинництва та його ресурсне забезпечення в Україні / С.М. Кваша, М.М. Ільчук, І.А. Коновал, М.М. Федюшко. – К. : ННЦ "ІАЕ", 2013. – 244 с.
6. Статистичний збірник «Сільське господарство України» / [за ред. Н. С. Власенко]; Державна служба статистики України. – К. : Август Трейд, 2014. – 400 с.
7. Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 року /Ю.О. Лупенко, В.Я. Месель-Веселяк, М.Й. Малік [та ін.]; НААН, ННЦ «Ін-т аграр. економіки»; за ред. Ю.О. Лупенка, В.Я. Месель-Веселяка. – [2-ге вид., переробл. і доповн.] – К.: ННЦ ІАЕ, 2012. – 218 с.

Стаття надійшла до редакції 27.03.2015 р.

* * *

Новини АПК

Обсяг пільгового кредитування для аграріїв досягне 4 млрд грн

Міністерство аграрної політики та продовольства України розробило механізм використання бюджетних коштів на фінансування програми здешевлення кредитів та підтримки тваринництва. Про це повідомив Міністр профільного відомства Олексій Павленко під час депутатських слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних ресурсів.

«300 млн грн, передбачених на часткове здешевлення кредитної ставки, будуть розподілені, в першу чергу, серед дрібних і середніх виробників з річним оборотом до 10 млн грн. Бюджетну допомогу зможуть отримати 3,6 тис. підприємств. Сума пільгових кредитів становитиме 4 млрд грн», — сказав Олексій Павленко.

Він також наголосив, що у державному бюджеті передбачено 250 млн грн на підтримку тваринництва. Ці кошти будуть спрямовані на здешевлення будівництва ферм та придбання поголів'я великої рогатої худоби. Головними одержувачами стануть фермери, оскільки цього року знято обмеження щодо потужності виробництва. Відповідні порядки використання коштів розроблено в Мінагрополітики України і затверджено спільно з виробниками та представниками галузевих асоціацій. Нині документи перебувають на погодженні у відповідних органах державної влади. Міністр закликав представників парламентського аграрного комітету посилити депутатський контроль щодо швидшого прийняття цих документів.

Прес-служба Мінагрополітики України